

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 22.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 31. Maj 1891.

IV. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Langsomt men sikkert.

Igennem Folketinget.

Af Fru Johanne Meyer.

I.
Ved at gennemse Rigsdagsforhandlingerne og de forskellige Lovforslag, der i Vinter lagde Beslag paa Rigsdagsmændenes Virksomhed, findes der ikke et eneste positivt Forslag eller en eneste selvstændig Forhandling til Forandring af Kvindens uheldige Retsstilling i Samfundet, og dog gør man samtidig den Opdagelse, at der er sket et betydeligt Omslag i den offentlige Mening ogsaa indenfor det høje Folketing fra den første Gang, da Kvindens Ligestilling med Manden gennem Kvindesagens enlige Talsmand, Hr. F. Bajer, kom til Orde.

Det er nemlig kendeligt, at de fleste Rigsdagsmænd gennem deres Vælgere er bleven mindet om, at der er Skarer af Kvinder, som kræver Ret til selvstændigt Erhverv, og som paa Grund af de forældede Lovregler fuldstændigt ligger under for Sult og Nød.

Der er derfor netop i Vinter blevet talt mere om Kvinderne end i nogen som helst af vore tidligere Rigsdagssamlinger, og det tør menes — ikke uden Betydning.

Under Sukker-Øllov-Debatten blev Kvinderne brugte som Autoritet fra alle de politiske Partigrupper, der alle mente at have Kvinderne paa deres Side. Sligt tillægger Kvinderne vel ikke stor Vægt, men det viste dog, at de ærede Folketingsmænd tillagde Kvinderne en politisk Mening, Forstand og Indsigt i, hvad der angaar selve Lovgivningsarbejdet. Hvad vi derimod tillægger mere Vægt, var de forskellige Ændringsforslag, der fremkom til Adgang for Kvinder i adskillige Erhvervsgrene, sideordnet

Manden, og de Udtalelser, der faldt desangaaende.

Saaledes under Lovforslaget om Tillæg til Tyendeloven, hvor Hr. Bajer havde stillet et saa lydende Ændringsforslag: „*Gift Kvinde med Bevilling i Følge denne Lov har Myndighed til at handle og paadrage sig Forpligtelser i alle af Fæstevirksomhed opstaaende og til samme knyttede Retsforhold.*“ I den Anledning udtalte Ordføreren i Udvalget, Hr. Bertelsen (Hjørring), sig saaledes: „Jeg maa sige for mit Vedkommende, at Spørgsmaalet om gift Kvindes Stilling er et saa stort Spørgsmaal, at man vanskeligt vil kunne løse det paa en Lov som denne, men det er muligt, at man kan komme til at tage Stilling ved 2den, 3die Behandling — jeg kunde ønske, den højtærede Justitsminister vilde udtale sig om dette Spørgsmaal, for at man mulig nu kan komme til Klarhed derover, thi man løber virkelig ikke saalet til at faa Retsforholdet angaaende Formueforholdet mellem Ægtefæller ordnet ved en saadan Lejlighed.“

Justitsminister Nellesmann svarede senere i Debatten: „Jeg antager, at Forholdet med Hensyn til gift Kvinde vil stille sig saaledes, at hun ikke kan søge eller paatage sig en saadan Virksomhed, uden at Manden er enig med hende derom, men *naar det er Tilfældet, kan jeg egenlig ikke se, at hun er udelukket.*“

Det var tidligere blevet udtalt, at Bevillingen til Fæstevirksomhed kunde meddeles saa vel Kvinde som Mand, og at Kvinder i flere Forhold kunde være bedre skikkede dertil, navnlig for kvindelig Tyendeforretnings Vedkommende o. s. v. Men vi er Hr. Bajer taknemlige for, at han netop i sit Ændringsforslag berørte den *gifte* Kvinde, ti — det er Knuden i Kvindesagen — den gifte Kvindes Myndighed og Retsstilling maa under

alle Omstændigheder først sikres, om vi skal haabe paa nogen Forbedring i Kvindens Kaar enten paa det moralske eller paa det økonomiske Omraade.

Det latterlige i hendes Stilling falder ogsaa stærkt i Øjnene ved Justitsministerens Svar. „Hun kan ikke paatage sig en saadan Virksomhed, uden at Manden er enig med hende derom.“

Mener den højtærede Minister, at hun paa sit Andragende skal have en Attest med fra sin Mand, at han *tillader* hende at paatage sig Embedet? — Hvis saa er — kan Staten da være tjent med at besætte sine Embeder med Folk, der har en anden Autoritet over sig, og som ved Lejlighed kan gribe ind i Embedsvirksomheden, sende Bud efter sin Hustru, hvis Hjemmet ikke var i Orden efter Mandens Hoved, eller andet lignende. — Er det derimod af Ømhed for det gode Forhold mellem Ægtefællerne, at den ene ikke paatager sig en Forretning eller Ligestilling, saadan at den anden Part har godkendt den, saa vil vi foreslaa, at det samme selvfølgelig maa gælde Manden. Han bør da heller ikke gives Tilladelse til at søge noget Embede eller Bestilling, uden der samtidig medfølger en Attest fra Hustruen om, at hun er enig med ham heri.

Man ser let ved at vende Sagen om, hvor meningsløst det er, at der gøres denne Forskel paa den gifte og ugifte Kvinde udtill som Borger. Ægtefællernes indbyrdes personlige Forhold bør være Staten uvedkommende, det maa blive Ægteparrets egen private Sag, om Hustruen eller Manden søger et Embede. Staten skal ingen Ret have til at spørge om Giftermaalet, naar det gælder Embedsstillingen.

Justitsministeren fraraadede Ændringsforslaget, da det vilde fremkalde Tvivl; ti godkendte Manden, at hun paatog sig For-